

Nullijn Voorraadboekhouding

Niek Janssen & Kas Houthuijs
XXe bestuur der Olympus
14 maart 2016

Voorwoord

Geachte leden en andere belangstellenden,

4 Sinds het in werking treden van het samenwerkingsaldo op 20 juni 2012 is er nog niet op een correcte manier gebruik van gemaakt. Naast het feit dat de praktische werking van het samenwerkingsaldo niet voldoet, is er ook enige discussie over de legaliteit van het saldo. Daartoe stelt het XXe bestuur der Olympus voor het samenwerkingsaldo af te schaffen en een nieuwe regeling in te stellen voor het resultaat van de Voorraadboek-

8 houding: de Nullijn.

We willen Thijs Miedema en Marrit Schutten graag bedanken voor hun inbreng bij het bedenken van deze nieuwe regeling.

Naar aanleiding van de alv van 8 december 2015 zijn er een aantal wijzigingen in het beleid aangebracht ter verduidelijking van de Nullijn. Daarnaast is er een appendix toegevoegd met een rekenvoorbeeld. Wij raden

12 sterk aan hier goed naar te kijken.

Met vriendelijke groeten,

16 Niek Janssen & Kas Houthuijs

Penningmeesters Algemeen en Voorraad

Inhoudsopgave

1	Uitvoering	2
20	2 Eigen vermogen	3
	3 Overgangsregeling	4
	Appendix A: Rekenvoorbeeld	5

De Nullijn

24 Het principe van de Nullijn zal het volgende zijn: de Voorraadboekhouding is onafhankelijk van de lidverenigingen en zal op nul begroot worden. Een direct gevolg hiervan is dat het voor de Voorraadboekhouding mogelijk wordt een eigen vermogen op te bouwen. Naast dat dit eigen vermogen de Voorraadboekhouding meer ruimte geeft om bestellingen te kunnen doen, biedt dit ook de mogelijkheid om de bodemsaldi uit te keren aan de lidverenigingen.

28 Naast dat de boekhouding op nul wordt begroot zal de Nullijn er ook voor zorgen dat de hoofdposten *Kantine* en *Borrel* gescheiden zijn. Dat wil zeggen dat er geen winst van de ene post gebruikt kan worden om een verlies bij de andere post op te vangen. Om het resultaat van *Kantine* te beïnvloeden kunnen kortingsacties worden gehouden of aankopen worden gedaan voor de kantines (bijvoorbeeld een tosti-ijzer, waterkoker of barkruk).
32 Het resultaat van *Borrel* kan ook worden beïnvloedt door specifieke aankopen te doen voor borrels (bijvoorbeeld een steekwagen) of het borrelmarge percentage te veranderen. De winst die gemaakt wordt op het doorverkopen van borrelproducten is nu 3%, maar zou bijvoorbeeld naar beneden bijgesteld kunnen worden.

36 1 Uitvoering

Allereerst zal de resultatenrekening van de Voorraadboekhouding aangepast worden. Dit maakt het mogelijk om de hoofdposten *Kantine* en *Borrel* te scheiden. Naast deze posten zal er nog een derde hoofdpost zijn: *Overig*. Hier zullen alle inkomsten en uitgaven geboekt worden die te maken hebben met zowel *Kantine* als
40 *Borrel* of geen van beiden. De resultatenrekening zal er als volgt uit zien:

Kantine (hoofdpost) Kantinepost Verschil kantine Inventariscorrectie kantine Automaten <i>Automaten</i> <i>Verschil automaten</i> Vendingmachine <i>Vendingmachine</i> <i>Verschil vendingmachine</i> Bierkoelkast <i>Bierkoelkast</i> <i>Verschil bierkoelkast</i> Bezorgkosten Albert Heijn Koffiepot Kascorrecties Besteding kantine-reservering Kantineresultaat	Borrel (hoofdpost) Borrelpost Inventariscorrectie borrel Besteding borrel-reservering Borrelresultaat
	Overig (hoofdpost) Overige kosten Overige inkomsten Inventariscorrectie emballage Operationele kantinekosten Printkosten VoorraadCie Afrondingen Bankkosten Schoonmaakspullen

Opmerking: In de onderstaande uitleg wordt er onderscheid gemaakt in uitgaven, inkomsten, debet en credit. De uitgaven en inkomsten zijn de daadwerkelijke uitgaven en inkomsten die gemaakt zijn op de post, terwijl
44 debet en credit de uiteindelijke getallen zijn na de verdeling van de post overige.

Aan het einde van een boekjaar zal elke hoofdpost een resultaat hebben geboekt, dit ziet er als volgt uit:

Post	Debet	Credit	Resultaat
Kantine	Uitgaven kantine	Inkomsten kantine	Resultaat kantine
Borrel	Uitgaven borrel	Inkomsten borrel	Resultaat borrel
Overig	Uitgaven overig	Inkomsten overig	Resultaat overig
<i>Totaal</i>	Uitgaven totaal	Inkomsten totaal	Resultaat totaal

Vervolgens zal *Resultaat overig* verdeeld worden over *Resultaat kantine* en *Resultaat borrel*. Dit gebeurt aan
48 de hand van de verhouding tussen kantine en borrel. Deze verhouding wordt in de tabellen weergegeven met de letter *r*. De verhouding wordt bepaald door de verhouding tussen inkomsten plus uitgaven van zowel de kantinepost als de borrelpost te bepalen:

52
$$\begin{aligned} \text{kantine} &= \text{kantine uitgaven} + \text{kantine inkomsten} \\ \text{borrel} &= \text{borrel uitgaven} + \text{borrel inkomsten} \\ r &= \text{kantine} / (\text{kantine} + \text{borrel}) \end{aligned}$$

Vervolgens worden zowel de inkomsten als de uitgaven van de post overige naar verhouding bij de posten kantine en borrel opgeteld.

56

Post	Debet	Credit	Resultaat
Kantine	Uitgaven kantine + $r \times$ Uitgaven overig	Inkomsten kantine + $r \times$ Inkomsten overig	Credit - Debet kantine
Borrel	Uitgaven borrel + $(1-r) \times$ Uitgaven overig	Inkomsten borrel + $(1-r) \times$ Inkomsten overig	Credit - Debet borrel
<i>Totaal</i>	Uitgaven totaal	Inkomsten totaal	Resultaat totaal

Nu introduceren we twee extra balansposten: namelijk *Kantinereservering* en *Borrelreservering*. Hier zal eventuele winst of verlies van *Kantine* of *Borrel* op geboekt worden. Dit zal op de resultatenrekening geboekt worden onder *Kantineresultaat* en *Borrelresultaat* (zie ook de eerste tabel op pagina 2), waardoor de totalen op de resultatenrekening nul zullen worden. Op de balans ziet dit er als volgt uit:

60

Balanspost (passiva)	Voor boeking	Na boeking
Kantinereservering	0	Credit - Debet kantine
Borrelreservering	0	Credit - Debet borrel

Aan het einde van het boekjaar blijft er dus een resultatenrekening staan met een totaal resultaat van nul (dus geen verandering van eigen vermogen) en zijn er twee reserveringen. Deze reserveringen kunnen ook negatief zijn, afhankelijk van het resultaat van *Kantine*, *Borrel* en *Overig*. Deze reserveringen zullen aan het begin van het volgende boekjaar terug geboekt worden van de balans naar de resultatenrekening, naar de specifieke posten *Besteding kantinereservering* en *Besteding borrelreservering*. Afhankelijk van het teken van de reservering komt het aan de debet- of creditzijde terecht. De balans en resultatenrekening zullen er dan als volgt uit zien:

64

68

Balanspost (passiva)	Voor boeking	Na boeking
Kantinereservering	Credit - Debet kantine	0
Borrelreservering	Credit - Debet borrel	0

Post	Debet	Credit	Resultaat
Besteding kantinereservering	Credit - Debet kantine	0	-
Besteding borrelreservering	Credit - Debet borrel	0	-

Opmerking: De getallen hierboven kunnen dus afhankelijk van het teken aan de creditzijde staan.

Om hier een duidelijker beeld bij te krijgen verwijzen we door naar Appendix A: Rekenvoorbeeld.

72

Met *Besteding kantinereservering* kunnen aankopen gedaan worden en hier kunnen ook de kosten van kortingen afgeboekt worden. Het doel is om aan het eind van het boekjaar deze post te hebben opgemaakt. Als er geld overblijft, of er wordt te veel geld vanaf geboekt, wordt dat resultaat meegenomen in *Resultaat kantine* en wordt het weer omgezet in een reservering.

76

Met *Besteding borrelreservering* is het ook mogelijk om specifieke aankopen voor borrels te doen (bijvoorbeeld de steekwagen). Het bedrag kan ook gedurende het jaar in de post blijven staan en zal dan worden meegenomen in *Borrelresultaat* aan het einde van het jaar. Daarnaast wordt er aan het eind van het boekjaar bepaald wat het borrelmarge van het komende jaar zal worden. Op deze manier ligt de verantwoordelijkheid hiervoor bij een penningmeester met een jaar ervaring.

80

Bij de bepaling van het nieuwe borrelmarge moet niet alleen rekening gehouden worden met de grootte van *Borrelreservering*. Een jaar waarin plotseling een heel hoog resultaat is behaald hoeft niet gelijk te leiden tot een heel laag borrelmarge of vice versa. Daarnaast moet er rekening gehouden worden met eventuele grote aankopen wat betreft borrels die voor het volgende boekjaar op de planning staan. Wij willen toekomstige penningmeesters dan ook vooral aanraden dit goed te overleggen met oud-penningmeesters, leden van de senaat en bovenal ook hun opvolger. Het borrelmarge zal wel ten alle tijden minimaal 0% en maximaal 4% zijn. Alleen met een zeer goede reden kan hier een uitzondering op gemaakt worden. In zijn jaarverslag zal de penningmeester voorraad ook zijn besluit omtrent het nieuwe borrelmarge aan de alv meedelen, deze nieuwe marge zal dan echter wel al twee tot drie maanden in gebruik zijn.

88

2 Eigen vermogen

De Nullijn kan pas ingevoerd worden als er genoeg eigen vermogen is. Het is met deze regeling immers mogelijk om verlies te draaien. En mocht de Voorraadboekhouding niet genoeg eigen vermogen hebben om een verlies te

92

kunnen incasseren dan moet ze geld lenen of gaat ze failliet. Een van de eisen waar het eigen vermogen dus aan moet voldoen is dat er minstens twee jaar aan verlies gedragen moet kunnen worden van in totaal € 2.500,-.

96 Daarnaast stellen we voor de bodem- en samenwerkingsaldi af te betalen. Deze hebben immers beiden hun nut verloren met het ingaan van de Nullijn. Om dezealdi uit te kunnen betalen is een extra eigen vermogen nodig van €1.422,53.

100 Naast het bodemsaldo van de Algemene boekhouding is de Voorraad boekhouding nog eens €3.815,39 schuldig aan Algemeen. We stellen voor om dit bedrag te incasseren naar het eigen vermogen, wat voor de Voorraadboekhouding betekent dat het eigen vermogen stijgt met €3.685,89 naar €7.331,29. De oorsprong van deze schuld en de redenen waarom er wordt gekozen voor het afschrijven naar eigen vermogen zijn afgegaan alv in het document “Voorstel opschonen boekhoudingen” toegelicht. Het eigenvermogen dat nodig is om ook in een slechte financiële situatie nog te kunnen functioneren is €15.000,-. Een slechte financiële situatie houdt in dat er veel verlies is gedraaid, al het geld in contanten in de kassen of de kluis zit en dat we nog een hoog bedrag te ontvangen en een laag bedrag te betalen hebben. Het eigen vermogen van €15.000,- definiëren we als het *streefvermogen*. De reserveringen zullen er dus voor dienen om ieder boekjaar op het streefvermogen uit te komen.

3 Overgangsregeling

Allereerst zal het document “Regeling resultaat voorraadboekhouding” per direct ongeldig verklaard worden. Het is dan mogelijk voor de Voorraadboekhouding om winst te maken om het streefvermogen te bereiken. 112 Daarmee kunnen de posten die nodig waren voor deze regeling worden opgeheven, dit zijn: *Kantinewinstdeling*, *Borrelwinstdeling* en *Besteding resultaat*.

De Voorraadboekhouding maakt altijd winst, waar alleen het boekjaar 2014-2015 een uitzondering op is geweest. Ook gezien de cijfers van het eerste twee kwartalen dit boekjaar, waarin ongeveer €1.300,- winst is gemaakt, 116 achten we het onnodig om prijzen aan te passen waardoor we eerder het streefvermogen zouden bereiken. Met de gemaakte winst zal het eigen vermogen en het geld op de bank groeien. Met dit geld kunnen in verloop van tijd, als er genoeg geld staat op de rekening van de Voorraadboekhouding, de bodemsaldi af worden betaald aan de lidverenigingen. De samenwerkingsaldi zullen dit boekjaar nog verrekend worden door korting te geven 120 of extra kosten in rekening te brengen op een borrelfactuur.

Zodra het eigen vermogen de grens van €15.000,- heeft bereikt, zal de Nullijn in gaan zoals hierboven beschreven. Vanaf dat moment treden dus de balansposten *Kantinereservering* en *Borrelreservering* en de resultaatposten *Besteding kantinereservering*, *Besteding borrelreservering*, *Kantineresultaat* en *Borrelresultaat* in werking.

124 **Appendix A: Rekenvoorbeeld**

Aan het eind van een boekjaar zal er een resultatenrekening zijn welke er als volgt uit kan zien¹:

	Debet (kosten)	Credit (baten)	Resultaat
Kantine (hoofdpost)			
Kantinepost	1.500,00	1.700,00	200,00
Verschil kantine	0,00	300,00	300,00
Inventariscorrectie kantine	300,00	0,00	-300,00
Automaten	2.300,00	2.600,00	300,00
Vendingmachine	430,00	420,00	-10,00
Bierkoelkast	350,00	400,00	50,00
Bezorgkosten Albert Heijn	40,00	0,00	-40,00
Koffiepot	130,00	80,00	-50,00
Kascorrecties	0,00	0,00	0,00
Besteding kantine reservering	150,00	100,00	-50,00
Kantineresultaat	0,00	0,00	0,00
<i>Subtotaal</i>	<i>5.200,00</i>	<i>5.600,00</i>	<i>400,00</i>
Borrel (hoofdpost)			
Borrelpost	10.000,00	10.300,00	300,00
Inventariscorrectie borrel	100,00	0,00	-100,00
Besteding borrel reservering	100,00	0,00	-100,00
Borrelresultaat	0,00	0,00	0,00
<i>Subtotaal</i>	<i>10.200,00</i>	<i>10.300,00</i>	<i>100,00</i>
Overig (hoofdpost)			
Overige kosten	100,00	0,00	-100,00
Overige inkomsten	0,00	50,00	50,00
Inventariscorrectie emballage	100,00	0,00	-100,00
Operationele kantinekosten	0,00	0,00	0,00
Printkosten VoorraadCie	10,00	0,00	-10,00
Afrondingen	0,00	150,00	150,00
Bankkosten	80,00	0,00	-80,00
Schoonmaakspullen	10,00	0,00	-10,00
<i>Subtotaal</i>	<i>300,00</i>	<i>200,00</i>	<i>-100,00</i>
Totaal	15.700,00	16.100,00	400,00

Een versimpelde versie van de resultatenrekening ziet er als volgt uit:

	Debet (kosten)	Credit (baten)	Resultaat
Kantine (hoofdpost)	5.200,00	5.600,00	400,00
Kantineresultaat	0,00	0,00	0,00
Borrel (hoofdpost)	10.200,00	10.300,00	100,00
Borrelresultaat	0,00	0,00	0,00
Overig (hoofdpost)	300,00	200,00	-100,00
Totaal	15.700,00	16.100,00	400,00

Hier maken zowel *Kantineresultaat* als *Borrelresultaat* deel uit van *Kantine* en *Borrel*. Vervolgens wordt de verhouding r bepaald aan de hand van de formule hier onder.

$$\text{kantine} = \text{kantine uitgaven} + \text{kantine inkomsten} = 10.800$$

$$\text{borrel} = \text{borrel uitgaven} + \text{borrel inkomsten} = 20.500$$

$$r = \text{kantine} / (\text{kantine} + \text{borrel}) = 0,345$$

De hoofdpost *Overig* wordt met deze verhouding verdeel over de posten *Kantine* en *Borrel* ($r \times \text{Overig}$ voor *Kantine* en $(1-r) \times \text{Overig}$ voor *Borrel*). De resultaten van *Kantine* en *Borrel* na verdeling van *Overig* zullen dan respectievelijk zijn: $400 - 34,5 = 365,5$ en $100 - 65,5 = 34,5$. Samen komen deze nog steeds tot een totaalresultaat van 400 uit.

Nu maken we echt gebruik van de Nullijn, door gebruik te maken van 2 extra balansposten: *Kantinereservering* en *Borrelreservering*. Op de resultatenrekening zullen, op de posten *Kantineresultaat* en *Borrelresultaat*, de netto resultaten van *Kantine* en *Borrel* worden geboekt naar de balans. Dit ziet er op de resultatenrekening als volgt uit:

¹Deze resultatenrekening is gebaseerd op kwartaal twee. In het echt zullen de getallen hoger liggen, maar voor dit voorbeeld is dit niet van belang.

	Debet (kosten)	Credit (baten)	Resultaat
Kantine (hoofdpost)	5.200,00	5.600,00	400,00
Kantineresultaat	365,50	0,00	-365,50
Borrel (hoofdpost)	10.200,00	10.300,00	100,00
Borrelresultaat	34,50	0,00	-34,50
Overig (hoofdpost)	300,00	200,00	-100,00
Totaal	16.100,00	16.100,00	0,00

144 Zoals je kunt zien is het totale resultaat nu nul en dus stijgt het eigenvermogen niet. Oftewel de Nullijn! De (debet) boekingen op de resultatenrekening hebben een wederzijde op de balansrekening (credit). De twee gebruikte balansposten zien er na de boeking zo uit:

Balanspost (passiva)	Voor boeking	Na boeking
Kantinereservering	0	365,50
Borrelreservering	0	34,50

148 Nu hebben we als uiteindelijke resultaat dat het resultaat (in dit geval winst voor zowel *Kantine* als *Borrel*) naar de balans is geboekt in de vorm van een reservering waardoor het lijkt alsof er geen winst of verlies is gemaakt. En nu kan dan het boekjaar gesloten worden, met gevolg dat op de resultatenrekening alles nul wordt en alles op de balansrekening blijft staan.

152 Ten slotte zal ook het nieuwe borrelmarge bepaald moeten worden. Er moet hierbij niet alleen rekening gehouden worden met de grote van de *Borrelreservering*. In het geval van een jaar waarin plotseling een heel hoog resultaat is behaald hoeft niet gelijk te leiden tot een heel laag borrelmarge of vice versa. Daarnaast moet er rekening gehouden worden met de verwachting of er voor het volgende boekjaar nog grote aankopen op de planning staan wat betreft borrels. Wij willen toekomstige penningmeesters dan ook vooral aanraden dit goed te overleggen met oud-penningmeesters, leden van de senaat en bovenal ook hun opvolger.

156 Aan het begin van het nieuwe boekjaar moeten vervolgens de reserveringen weer teruggeboekt worden naar de resultatenrekening. Dit ziet er op de balans als volgt uit:

Balanspost (passiva)	Voor boeking	Na boeking
Kantinereservering	365,50	0
Borrelreservering	34,50	0

160 En op de resultatenrekening:

	Debet (kosten)	Credit (baten)	Resultaat
Kantine (hoofdpost)	0,00	0,00	0,00
Besteding kantinereservering	0,00	365,50	365,50
Borrel (hoofdpost)	0,00	0,00	0,00
Besteding borrelreservering	0,00	34,50	34,50
Overig (hoofdpost)	0,00	0,00	0,00
Totaal	0,00	400,00	400,00

164 Deze bestedingsposten zullen door het jaar heen leeg getrokken moeten worden door er aankopen op te boeken of door negatief te draaien op de rest van de hoofdpost. Met als doel om aan het eind van het jaar netto op nul uit te komen op *Kantine* en *Borrel* met *Overig* daarover verdeeld.